

Dagbesteding

Martin de Jong

Dagbesteding

2026

www.buisdorp.com
Een Buisdorps Boek

Naast de jubilea verderop en achterop aangestipt zijn er meer te vieren. Het is 25 jaar geleden dat Irene Mulder door toveren met het procedé Dreamweaver de eerste versie van buisdorp.com tot leven wekte. Buitendien heeft zij er met haar tekensvaardigheid 25 keer voor gezorgd dat mijn boeken op hun omslagen beoordeeld mogen worden. Gelijk opgaand met Irene wist webmaestro Maarten van der Peet tot grote hoogte te stijgen door meermaals de totale ineenstorting van buisdorp.com te verhinderen. Bij dit alles zijn zij ieder voor zich ongewoon gebleven en ontegenwoordig hartelijk. Langer nog dan 25 jaar delen Irene en Maarten een voordeur, dus de lijntjes zijn extreem kort, en dat geeft zonder dralen interventie als ik weer eens vlagen van wanhoop doormaak. Zoals duidelijk zal zijn ben ik deze grootmogheden veel dank verschuldigd.

Copyright © 2026 Martin de Jong
Omslagillustratie © 2026 Irene Mulder / LGB producties /
www.irenemulder.nl
Vormgeving binnenwerk Martin de Jong
Auteursfoto Esther Lammers

ISBN 9789403881003
NUR 301

Inhoud

Pensioen	7
Slottoestanden	15
Socratisch	25
Dagkoersen 2020	34
De bestehel	62
Modemmalheur	76
Socratisch	90
Dagkoersen 2021	97
Kennisdorst	127
Rijgeschiktheidskeuring	135
Socratisch	146
Dagkoersen 2022	162
Brexitblamage	190
Archiefgraven	200
Socratisch	215
Dagkoersen 2023	231
Dankbetuiging	267
Socratisch	277
Dagkoersen 2024	312
Performer	357
In memoriam	374
Socratisch	381
Dagkoersen 2025	394
Platonisch	449
Leestips	452

Disclaimer

Voor het schrijven van dit boek ontving de auteur geen werkbeurs het Nederlands Letterenfonds.

Verschenen

Zoute griotten 2001
Zoute griotten speciaal 2013
Tijd voor stampij 2013
De mooiste dag tot nu toe 2014
Literaire giller 2014
Sabbatical 2014
Duizend korte columns 2015
Berichten uit Buisdorp 2015
Radio Buisdorp 2015
Soep 2016
De mafste week tot nu toe 2016
Aan de hand en andere aandoeningen 2017
Schrijverij 2017
Aan m'n zolen en andere ongemakken 2018
Ontsporingen 2018
Een soort ding 2019
Livia 2019
Aan de stok en andere schermutselingen 2020
Romkom 2020
Nina's paranormale pa 2021
Achter de muziek aan 2021
In Buisdorp 2022
Nepnieuws 2025
Uit Buisdorp 2025
Leven met katten 2025
Dagbesteding 2026

In voorbereiding

Binnen Buisdorp
De merkwaardigste maand tot nu toe
De verlenging
Aan de slag en andere besognes

Pensioen

Dankzij de rijpheid die ik heb weten te verwezenlijken heb ik de tijd nog meegemaakt dat mensen zou oud als ik nu ben hun blessuretijd in een bejaardenhuis beleefden. Zonder tanden en kiezen want, zo werd gedacht en gedaan, als je die liet trekken en je kreeg een kunstgebit aangelegd, hoefde je nooit meer naar de tandarts – een kunstgebit dat, wanneer dementie de overhand had gekregen, haverklaps zoekraakte. Je zou dan willen dat je die tanden en kiezen behouden had, als iets willen nog tot je capaciteiten behoorde.

Vandaag de dag vestigen ouderen van rond de vijftenzestig zich niet langer metterwoon in een bejaardenhuis, daar met zachte of harde hand in geloodst.

Vandaag de dag tref je mensen van mijn leeftijd of erger in de Melkweg aan, in het Paard of Paradiso, waar zij muzikanten aanhoren die soms *nog* ouder zijn en ander en luider repertoire brengen dan dat van het in bejaardenhuizen gehoorde BZN.

Vandaag de dag bestaan er zelfs geen bejaardenhuizen meer.

De kuddegeest maakt dat er nog wel mensenmassa's zijn die een vijftigplusbeurs bezoeken. Voor dezulken is er een partij opgericht, zelfs bestaat er een omroep voor wie meent het aan de senioriteit verplicht te zijn naar de uitzendingen daarvan te kijken.

Voorafgaande verwoording wil aangeven hoe ik daar zelf over denk en in sta.

Het is altijd wel een dingetje geweest, leeftijd: toen ik zeg negen was vroeg ik me af hoe twaalf zijn zou zijn. Toen ik dat was, hoe het zou zijn om twintig te worden, en later dertig en veertig en vijftig en als het goed blijft gaan over een paar jaar zeventig, ik kijk ernaar uit.

Desbetreffend neem ik een minderheidsstandpunt in. Dertig kan voor sommigen al een dingetje zijn, grote vrees alom voor het bereiken van volgende mijlpalen. Kennelijk wordt niet beseft dat naarmate je ouder wordt, de kans afneemt dat je jeug-

dig overlijdt. (Naast oud ben ik man en wit: het ergste oud dat op aarde en in een baan eromheen denkbaar is.)

Ik merkte nooit een verschil met de voorafgaande mijlpaal, zoals je bij het opstaan niet het idee hebt dat er tijd verstreken is sinds de vorige keer dat je opstond. Daarom wellicht heb ik me nooit gedrongen gevoeld me naar mijn leeftijd te gedragen en beleef daar tot op de dag van vandaag veel plezier aan en hoop er de lezer een even groot zo niet groter plezier mee te doen.

Nog altijd met één been in de puberteit, deze beginnende bejaarde.

Gelukkig heb ik meestal geen bakstenen binnen handbereik want ik krijg aandrang er een naar het toestel te werpen als in een praatjesprogramma aan een bekende (wat meestal niet wil zeggen belangrijke) Nederlander die zichtbaar zijn beste tijd gehad heeft gevraagd wordt of hij (of zij) zich ook oud *voelt*.

Het is net zo dom als aan een schrijver vragen: is dat niet eenzaam, schrijven, omdat je alleen bent als je het doet. Nee, dat is het niet want eenzaamheid is een emotie en alleen zijn een omstandigheid, die hebben niets met elkaar te maken.

Je oud voelen? Je kunt vrolijk zijn of verdrietig, je moe voelen of fit, ziek of gezond. Vol energie of volkomen uitgeput zijn. Maar je kunt je toch geen leeftijd voelen! Een collega-auteur die bij leven een bekende en bovendien belangrijke Nederlander was, beweerde dat hij zich altijd zeventien was blijven voelen. Maar hoe voelt dat dan, zeventien zijn? Anders dan zestien of achttien? En is dat een gevoel dat alle zeventienjarigen delen? Kom nou toch.

Dat desondanks de jaren zijn gaan tellen kwam onlangs beangstigend aan het licht doordat ik wegens de winterse temperaturen het plan had opgevat een baard te laten ontspruiten. Dat had ik rond mijn twintigste al eens gedaan en het zag er destijds al meer dan verschrikkelijk uit. Nu bleek de baard wit uit te vallen, met name op en rond de kin: stugge witte haren die mij indringend aan Paulus de Boskabouter deden denken. Stel je voor dat ik van lieverlede ook als Paulus zou gaan praten en me voortbewegen en een pijpje smoren... Ik was al hard op weg een opa Bakkebaard te worden...

De angst overviel me dat als ik de baard bij aanvang van de

zomertijd ongedaan wilde maken, die er niet meer af te krijgen zou zijn. Musjes hun kans schoon zagen er een nestje in aan te richten. Er onder mijn kin een rivierkreeftenplaag op gang kwam. Bij een romantisch etentje voor twee over een brandende kaars heen een kusje proberen te stelen...

Had ik tijd van leven dan zou ik over twintig jaar als Keir Dullea aan het einde van *2001: A Space Odyssey* verouderd onder mijn dekbed liggen, de welig getierde baard er tot aan het voeteneind reikend op. Rust nu maar uit, geestelijk leider, je hebt je vergeefse strijd gestreden.

Het is altijd sukkelen en kwakkelen geweest, mijn haargroei. Als twaalfjarige zat ik met derdegraads rood haar intens blozend in de zaal bij *Een van de acht*, op het podium Elsje de Wijn die zong over Karel, die er ook aan leed. Elk moment kon er een spotlight op me gericht worden, levensbedreigend op me ingezoomd.

Een jaar of zes later bewerkstelligde ik buitensporige bakkenbaarden die klasgenoten deden denken aan Baines uit de *Onedin Line*, wat zij niet voor zich hielden.

De jaren zijn dan wel gaan tellen, de haren nog niet: omdat de mijne overleed ben ik op het moment van schrijven omstreeks viereenhalf jaar niet naar de kapper geweest en draag daardoor zacht uitgedrukt extreem raar haar.

Maar: al rond mijn twintigste begon zich aan de kruin uitdunning voor te doen, alsof de binnenband door de buitenband aan het breken was, zoals indertijd gelolbroekt werd. Zelf hield ik het er door het lezen van Erich von Däniken op dat een buitenaardse beschaving met onbekende maar hopelijk milde bedoelingen een graancirkel op mijn kruin had aangebracht, een op zichzelf interessante hypothese die deskundige bestudering verdient. (Hij overleed onlangs, Von Däniken, benieuwd hoe het nu met hem gaat.)

Klasgenoot Frank leek er behagen in te scheppen er het zijne van te denken en ook nog te zeggen, en dan geeft het wel een gevoel van triomf als op zijn bruiloft, meer dan dertig jaar later, blijkt dat zijn hoofd bekroond wordt door een biljartbalkapsel dat bij gebruik van boenwas zonlicht zou weerkaatsen. Het heeft wel wat, zo'n badmutsschedel, al moet ik er persoonlijk niet aan denken. (Gerard Reve geparafraseerd: kaal

zijn is niet erg, maar je hebt geen haar.)

Ik zei er niets van want ik vind het ongepast mensen, met name mannen, aan te spreken op hun kapsel, inzonderheid de afwezigheid ervan, en zou het niet in mijn nog ruimschoots van haar voorziene hoofd halen daar grappen over te maken. Ik refereerde er dan ook slechts kort aan toen ik het kersverse bruidspaar op de receptie feestelijk toesprak. (Binnen drie maanden waren ze uit elkaar, misschien kon zij als zij te bed lag te lezen het vanaf zijn raap in haar ogen teruggekaatste lamplicht niet langer verdragen.)

Hoe dan ook, je wordt op zeker moment gepensioneerd, en dat is toch niet niets. Ik had het grote geluk dat er door taakstrafvermindering na meer dan dertig enerverende jaren een einde was gekomen aan wat richting levenslange detentie leek te gaan, dus lang voordat de eerste AOW-uitkering werd bijgeschreven (Ah! Oh! Wee!) vertoefde ik al in volledige vrijheid. Ik zou niet anders meer willen en kan het iedereen aanraden, de dovemansoren weten niet wat ze missen.

(Voor wie mocht denken dat dat zomaar zal gaan, AOW bijgeschreven krijgen: je kunt bij de aanvraag kiezen wel of geen loonheffingskorting te laten toepassen. In geval van geen loonheffingskorting ontvang je netto meer omdat er dan geen loonheffing wordt ingehouden, met als toelichting: 'De loonheffing is € 0 omdat de loonheffingskorting is gebruikt'. Probeer dat maar eens binnen drie dagen tot je door te laten dringen, het veroordeelde me tot zenuwslopende zelfstudie die uitmondde in de vrees dat ik waarschijnlijk de verkeerde keuze gemaakt had waardoor er op den duur een deurwaarder zou aanbellen en ik als ik me van de domme hield geestelijk onder medisch toezicht zou komen te staan.)

Er zijn ook mensen die van de ene op de andere dag in die situatie belanden en dan een workshop gaan volgen om te leren omgaan met moeten leven zonder werken, je verzint het niet. Maar het schijnt volop voor te komen, in het arbeidsproces participierenden die op tweede paas- of kerstdag naar een meubelboulevard trekken omdat ze drie vrije dagen op rij, of als de eerste kerstdag op een maandag valt zelfs vier, niet aankunnen. Elke dag vrij voelt dan als de hel op aarde.

Ik werd er in de supermarkt na het afrekenen eens op

gewezen dat de betaalpas nog in het pinaapparaat stak. ‘Ik heb er niets aan,’ zei de kassadame. Mijn gegolde tegenargument: ‘Dan hoeft u nooit meer te werken’. Ze moest er niet aan denken. Wat dan de hele dag te doen?

Zulke mensen bestaan, ze verdienen compassie omdat ze werken als een levensvervulling beschouwen en daarbuiten geen zingeving kunnen bedenken.

Ik ben meer van tijd tekort komen dan me er geen raad mee weten. Ik moet nog vele tientallen jaren op de been en bij mijn overvolle verstand blijven om alle ongelezen boeken gelezen te krijgen en bevallende boeken herlezen, films en series gezien, cd’s gehoord en in voorbereiding zijnde boeken geschreven.

Tot nu toe gaat het allemaal veelbelovend, dat fortuin is niet voor iedereen weggelegd. Een sympathieke collega, ook als mens, die boekencollecties tot zijn werkterrein had en geen onbesuisd leven leek te leiden werd op 1 december gepensioneerd en was vier weken later dood. Een andere collega, die het rondbrengen van de post in zijn portefeuille had, overleed een maand en wat weken na zijn pensionering.

Weer een andere collega had liefde gekregen met een collega en ging toen zij gepensioneerd was (hij was het nog niet) met hem op buitenlandse vakantie en overleed op Schiphol, bij terugkeer. Ook aangrijpend: een collega belandde met een zorgwekkende hartaandoening in het ziekenhuis waar hij boven verwachting genas, zijn vrouw had intussen kanker onder de leden gekregen en genas daar niet van.

Het pensioen niet eens halen is geen uitzondering. Iemand die een soort conciërgefunctie vervulde vertrok een uur eerder naar kantoor dan zijn ook bij ons in werking zijnde echtgenote, toen zij een halfuur na zijn aftocht uit het raam keek zag zij dat de auto waar hij in gestapt was er nog stond en ging eens zien en trof hem dood achter het stuur aan.

Zoiets maakte ook de vrouw mee die wat later dan haar in de automatisering opererende partner uit bed was gekomen en hem dood aan de keukentafel zag zitten, ik weet niet of hij al aan zijn pensioen begonnen was (of aan zijn ontbijt).

Toen ik nog operationeel was maakte ik mee dat een collega aan kanker overleed (aan de gevolgen van kanker, moet je geloof ik zeggen, wat op hetzelfde neerkomt, heb ik het idee), een

ander maakte om hem moverende redenen een einde aan zijn leven, een schrale troost dat hij dat niet op de werkvloer in zijn hoofd haalde. Weer een andere collega raakte door een hersentumor uit de running en overleed daar na enige tijd aan.

Naamsvermelding om redenen van privacy achterwege laten is in het geval van Dick Welsink niet nodig want hij had landelijke bekendheid omdat hij in de letteren een grootheid was (een kolossale kommaneuker bovendien). Om daar een treffend voorbeeld van te geven: hij wijdde in een bespreking voor bibliotheken waarderende woorden aan mijn momenteel zilver jubilerende debuut *Zoute griotten* – ‘Een voorbeeld van een humoristische roman met een goede (hier duidelijk door Reve en Carmiggelt beïnvloede) stijl’ –, hij trad nog aan mijn bureau om zijn exemplaar gesigneerd te krijgen ook.

Dick kon dus wel wat, vooral op het gebied van de lichte letteren. De zware mogelijk wat minder: in een aflevering van de quiz *De Connaisseur* kon hij desgevraagd niet juist zeggen in welk jaar *De donkere kamer van Damokles* verschenen was.

De desondanks ontstane televisiebekendheid steeg Dick niet naar het hoofd: de laatste keer dat ik hem sprak zat hij in de Spuistraat op een bankje patat te eten.

Nadat ik in 2024 van zijn overlijdensbericht geschrokken was zocht ik hem via Google op en las daar dat hij op 13 juli in *De Taalstaat* verteld had over Daan Zonderland, en luisterde dat terug. Op 25 augustus kwam er door een razendsnelle hersentumor een einde aan zijn bestaan. Hij maakte niet meer mee de verschijning van de bejubelde Bomansbiografie van Gé Vaartjes en de hooggeprezen Heeresmabiografie van Anton de Goede, die hij beide verslonden zou hebben. Ze hebben achterin een kruis achter zijn naam staan en er wordt dank aan hem betuigd, niet zonder reden.

Anton liet me in een Facebookcommunicatie weten dat hij Dick gevraagd had of hij ook moest schrijven over Heeresma's buitenechtelijke relatie met Greta Kilburn. Het antwoord was een Dick typerende aanmoediging: ‘Natuurlijk moet een biograaf dat doen!’

(Het is te laat om het te veranderen maar had het niet *kolos-saal* kommaneuker moeten zijn? Nu er *kolossale* kommaneuker staat denken de mensen in het land dat Dick twee meter lang

was en honderdvijftig kilo of meer woog.)

Ook in Dicks geval gold: al heb je nog zoveel zin in het leven, er komt een moment dat het leven in jou geen zin meer heeft.

Mocht zowaar je arbeidzame leven uitmonden in een afscheidsfeest en je in het bezit gesteld van een Solex en een tegoedbon van een benzinestation op de schouders gehesen het innig gehate werkterrein voor het laatst verlaat, dan ligt er onvermijdelijk rampspoed in het verschiet. Om twee mogelijkheden te noemen: je te pletter rijden op die Solex of erop te pletter gereden worden.

Er bestaat een genootschap waar in de bibliotheeksector gewerkt hebbende gepensioneerden zich bij kunnen aansluiten om elkaar periodiek bij belegde broodjes te ontmoeten. Men heeft meerdere keren getracht mij voor het lidmaatschap te porren maar ik maak mezelf nog liever van kant. Met een enkele oud-collega verkeer ik op kameraadschappelijke voet, en dat koesteren ze, er zijn er ook bij wie ik er niet aan moet denken dat ik ze tot de dood erop volgt zal blijven tegenkomen, hoe goed hun van nabij waargenomen aftakeling me ook zou doen.

Voor wie daar wel voor voelt moet het feestelijk zijn, al dan niet begeleid, met een in en bij aanleg schone luier aan naar een samenscholing met belegde broodjes te reizen (misschien wel met een bus), voor een paar uur uit de ijzeren long bevrijd te zijn, met je houten been oud-collega's te treffen. (Ik bedoel niet ze daarmee de hersens in te slaan of om de oren maar in eerste instantie ze treffen in de zin van ontmoeten.)

Het genootschap laat zo nu en dan weten wie er nu weer door de dood gehaald is (waardoor ik op de hoogte kwam van het heengaan van Dick), en daar word je niet vrolijk van, een enkele uitzondering daargelaten. Het lijkt wel of heel de bibliotheekwerkersberoepsgroep aan het uitsterven is, zoals zeldzame olifanten (in dit geval kunnen het dus ook zeldzame ratten zijn). Meerdere overlijdens door (de gevolgen van) kanker, ik weet van drie dat zij dementie opliepen waar onder werktijd nog niets van te merken was.

Van hen wordt gezegd dat ze niet lang van hun pensioen hadden kunnen genieten. Dat het mensen gegund wordt

langdurig van het pensioen te genieten impliceert dat zij voordien niet genietend in het leven stonden, wat te denken geeft over het levenspad dat zij bewust of onbewust gekozen hadden.

Trouwens: wordt er door gepensioneerden wel zo genoten?

Geregeld komt in het nieuws dat oudjes zich opwinden over door hen gevreesde hoogtevermindering van de pensioenuitkering, ik heb mij daar altijd over verbaasd. Ben je gepensioneerd, dan bevind je je in je laatste levensfase, de nadagen. Je dan nog druk maken over *geld*? Het is tijd geworden de balans op te maken: heb ik wat van mijn leven gebakken, zijn er mogelijkheden om er wat aan te doen of moet heel je bestaan als mislukt worden beschouwd? (En is dat erg?)

Op 15 februari 2026, de dag dat ik aan deze waar gebeurde inleiding begon (sommige latere beschouwingen zijn van eerdere datum) berichtte *De Telegraaf* (dat wil zeggen online: de gedrukte krant zal ik tot aan mijn laatste snik niet kopen en daarna ook niet) bij een foto van een grijze bes: ‘Aly (86) raakte al haar spaargeld kwijt’.

Wat moet een zesentachtigjarige met spaargeld!

Mijn grondhouding inzake pensioenzaken maakte dat ik jarenlang post van het pensioenfonds naast mij neerlegde. Ik las wel wat ze me geschreven hadden, altijd een aansporing om op ‘Mijn pensioenportaal’ (mijn eigen pensioenportaal!) kennis te nemen van een belangwekkend genoemd bericht.

Ik nam zelfs niet de moeite op dat pensioenportaal in te loggen. Wat had ik er te zoeken? Daar kwam ik door genoemde grondhouding pas achter toen de tijd aangebroken en bijna verstreken was de pensioenuitkering op gang te brengen.

Voor dat in brokjes gebrachte verschrikkelijke verhaal moet u geduld hebben totdat ondervonden tegenspoed van andere aard behandeld is.

Slottoestanden

Van wat je beleeft wordt het meeste (letterlijk onherroepelijk) doorgesluisd naar de vergetelheid maar er zijn meemakingen, ze worden wel ‘oermomenten’ genoemd, of ‘piekervaringen’, die je (letterlijk onvergetelijk) bijblijven en tientallen jaren later nog als de dag van vorige week voelen.

De eerste keer dat je seks had.

De laatste keer dat je seks had.

Mijn negen jaar jongere zusje was nog niet op aarde gekomen, ik zal ongeveer acht geweest zijn en mijn moeder had bij bureu de brandweer gebeld. Die was met een ladderwagen voorgereden, een gehelmde brandweerman krom onverschrokken op de uitgeschoven ladder en duwde het raam van mijn kamer open, klauterde naar binnen en opende de voordeur, waar mijn moeder door zonder sleutel van huis te zijn gegaan niet toe in staat was geweest.

Er waren waarschijnlijk geen kosten aan het voorrijden en het inklimmen verbonden: de brandweer was er voor de burger, dat sprak vanzelf. De burger was daar onvoorwaardelijk dankbaar voor, dat sprak evenzeer vanzelf. Men had nog niet de gewoonte opgedraafde brandweerlieden in het vuur te jonassen omdat oplaaierend vuur zo'n mooi gezicht was en blussen dus onbespreekbaar. Het gebeurde voor zover ik mij kan herinneren bijna nooit dat medische hulpverleners tijdens hun hulpverlening door omstaande opstandelingen zo toegetakeld werden dat zij zelf medische hulpverlening behoefden. Het was nog geen schering en inslag dat assertieve querulanten de opgeroepen politie te lijf gingen want wie dachten die dienders wel dat ze waren: ze werden betaald door de hardwerkende en vooral de uitkering trekkende belastingbetaler, waar zij dus onderhorig aan waren.

(Ik heb daar wel wat begrip voor. Zaterdagavond – het is nu maandagochtend – fietste ik op een rotonde af waarop ik voorrang had. Kalmpjes aan naderde er een politiebusje dat mij

voorrang zou moeten verlenen maar de zwaailichten werden aangezet en er werd voorrang genomen. Nadat de rotonde verlaten was gingen de zwaailichten uit en bleef er kalmpjes aan gereden worden. Van mijn belastingcenten!)

Daarmee wil niet gezegd zijn dat vroeger alles beter was: er waren in mijn jonge jaren bijvoorbeeld messenslijpers actief die bij wildvreemden aanbelden om ze te verleiden tot het laten slijpen van messen en het dan bestonden daar honderden gulden voor in rekening te brengen. Wie aldus opgelicht was ontbrak het aan durf bezwaren naar voren te brengen, terwijl nota bene de messen op scherpte waren gebracht.

Je woning niet in kunnen, het geeft huizenhoge stress. Er moet een slotenmaker aan te pas komen die afgaand op de ingediende rekening bij de eertijdse malafide scharensliiep in de leer moet zijn geweest. Voorrijkosten. Materiaalkosten. Slotkosten. Sleutelkosten. Belasting toegevoegde waarde. Vermaakelijkheidsbelasting. Precariorechten. Slechtweercompensatie. Wegrijkosten.

Ik verkeer in de vervelende omstandigheid dat mijn voordeur net als die van de burens links en rechts en onder van superieure degelijkheid is. Met krachtig je schouder ertegen zetten bereik je niet meer dan dat nadien de schouder in de kom moet worden teruggeduwd.

Lang geleden kwam de politie aan de deur bij een overlastige buurvrouw die omdat ze nog geen versuffingsmedicatie slikte de agenten met gescheld wist te verdrijven. In een latere situatie, naar behoren versuft, was zij buiten kruipbereik van de voordeur ten val gekomen en bracht gekerm voort dat nu eens niet uit haar psychische gesteldheid voortkwam, zodat burens de politie belden: de voordeur kreeg die niet ingebeukt.

De toepassing van een uit realiteitsprogramma's over *real life* criminaliteit bekende stormram was niet mogelijk geweest want (het wordt nu een beetje een technisch verhaal) het is niet de bedoeling dat je die stevig tegen de deur aan duwt: je moet de stormram een eind naar achteren brengen en dan door middel van een energieke voorwaartse beweging op de deur inbeuken, die een zogeheten 'ram' geven.

Maar de ruimte tussen deur en galerijafbakening is hier te gering om voldoende vaart te kunnen zetten, om over een

aanloop nog maar te zwijgen, en bovendien de deur te dik om daarmee succes te kunnen hebben. En dus werd de overlastige buurvrouw door de brandweer (jawel) met een ladderwagen (inderdaad) op een brancard door het fortuinlijkerwijze openstaande dakraam getild.

Geen sleutel bij je steken en de deur achter je dichttrekken, kon je dan het aan de galerij gesitueerde keukenraam inslaan? (Mijn opa, van wie ik veel heb, zei eens toen mijn oma opmerkte dat die en die de deur niet meer uitkwam: ‘Dan gaat ze toch door de raam’ – ja, *de* raam zei hij. Ik had gelukkig niet zo’n opa die je bij de neus nam en dan, duim tussen wijs- en middelvinger geklemd, zei: ‘Ik heb je neus!’)

Het keukenraam heeft dubbel glas.

Een buurman die zonder sleutel van huis was gegaan wilde de financiële schade beperken door het raampje boven de voordeur in te slaan, met een hamer die hij bij zich had of leende. Daarna werd er met een geleende bezem (weet vrijwel zeker dat die geleend moest worden) via het ontstane gat gefruknikt en gewroet totdat de deurkruk omlaag geduwd was.

Waarom dit alles allemaal?

De mij ook maar een beetje kennende lezer heeft al van verre zien aankomen dat ik overeenkomstige problematiek doormaakte. Dat wil gelukkig niet zeggen dat ik daadwerkelijk buitengesloten raakte, wel beleefde ik dat het slot bij het afsluiten haperde.

Ik kwam er ondanks de hapering in maar de vrees rees dat het de volgende keer niet zo makkelijk zou gaan, om niet te zeggen maar wel te denken helemaal niet.

Dan was ik niet alleen *de* lul maar daarboven *een* lul omdat ik geen maatregelen ter zake genomen had, zoals een deskundige naar het haperende slot laten kijken.

Ik deed wat ik kon, zoals er dik inzat en dun uitkwam.

Het keukenraam was af te sluiten, wat impliceerde dat het ook geopend kon worden: dan draaide je de sleutel om en bracht de verticaal hangende kruk in een horizontale positie.

Mocht ik als ik de deur uitging daar bij terugkeer niet door kunnen, dan kon ik door het (*de*) raam als ik dat vanaf de galerij openduwde.

Ik probeerde het uit bij een wandeling naar de supermarkt,

om zeven uur in de ochtend, het was nog donker. De deur ging als vanouds open, over het raam had ik gaandeweg wat zorgen gekregen want het leek me ongewenst dat dit door een windvlaag open kwam te staan.

En dus tapete ik aan de binnenzijde het raam dicht: dan kon het niet openwaaien maar ik het indien nodig vanaf de galerij met wat kracht openduwen. Zoals het bij mij dan gaat: terwijl je aan de wandel bent dringen zich rampscenario's op de voorgrond. Doorgaans lag ik vanaf een uur of zeven in de avond boven te lezen of te buizen, met in huis geen ander licht dan het leeslampje op de bedrand of een beetje televisielicht. Het was goed denkbaar dat ik in de gaten werd gehouden door types die opereerden vanuit de onderwereld en waren aangezogen door mijn onverlichte huis.

Als ze een ladder tegen het balkon plaatsten zou dat net als langs de regenpijp omhoog klimmen in de gaten kunnen lopen, maar in de vroegt in het donker het keukenraam openduwen...

Ik zag mezelf al thuiskomen, een geopend keukenraam aantreffend en daar een ingeslopen inbreker uit zien klauteren, de armen vol boeken (als het een lezer was) of cd's (muziek-liefhebber). Sprong hij met gevulde handen op de galerij dan waren zijn genitaliën onbeschermd en zou ik het wel weten en hij het wel voelen, als ik hem een voor een zijn ballen achter zijn ogen trapte.

Of hem een timmer voor zijn tronie geven als die uit het raam stak, ik tremde hem aansluitend helemaal in elkaar en tot gort. (Ik geloof dat de Bargoense term voor een timmer 'watjekouw' is, ofwel een 'puist', een 'suizer', een 'optater'.) 'Pak aan, fielt!'

Ik had in 1964 op judo gezeten en waarschijnlijk nog wel de eerste of tweede heupzwaai en een wentelworp in mijn macht maar als ik de inbreker daarmee over de reling de sloot in joeg kon dat nadelig uitpakken voor de daarbij onderwater geraakte boeken of cd's.

De technieken karate, kung fu en juujuutsuu beheerste ik jammer genoeg niet, wel had ik op tv gezien hoe Master Po ('snatch the pebble from my hand') die blind was en bij wijze van oogballen een soort gloeilampjes in de kassen had zitten, de vechtmönnik Caine had geïnstrueerd in het handmatig ver-

slaan van opponenten. En daar steek je onwillekeurig wat van op.

Het kon met gestrekte vingers gaan, indachtig de blindheid van Master Po zou ik een betrapte uitklimmer met wijs- en middelvinger beide oogballen door de kassen heen een eindje richting het achterhoofd kunnen duwen, dat zou hem leren en de animo doen afnemen nog eens bij me in te sluipen.

Dat is wat je (mij) allemaal door het hoofd kan gaan, en groot is dan de opluchting als het keukenraam bij terugkeer van de supermarkt nog gesloten is.

Een aanhoudend punt van aandacht was de kruk ervan: als die in de stand 'open' stond kon dat waargenomen worden – een buur gaf niet zo maar stel dat het iemand met kwade bedoelingen was die het opmerkte.

Die kruk moest tot elke prijs aan het zicht onttrokken worden!

Dat bleek niet ingewikkeld te zijn: een broodplank tussen kruk en raam geplaatst waar burens waarschijnlijk het hunne van zouden denken maar dat deden ze mij betreffend sowieso. ('Een rechtstandige broodplank op de vensterbank? Onze dekselse Martin ten voeten uit: we kunnen nooit hoogte van hem krijgen omdat hij ons boven de pet gaat.')

Het slot haperde niet meer, soms liet ik het raam afgesloten. Maar wat te doen bij een calamiteit?

Vroeger liet ik de sleutel (aan de binnenkant) in het slot zitten. Nadat ik een hersenbloedinkje ondergaan had hing ik hem aan de kruk, anders kon mijn zus er misschien niet in als ik opnieuw buiten werking was geraakt.

Toen ik met haar telefonisch de vigerende slotsituatie besprak bracht ik ook naar voren dat de sleutel al bijna tien jaar aan de kruk hing en dat vond zij afkeurenswaardig want inbrekers hadden methoden ontwikkeld om het slot simpel open te krijgen, als dit niet op eh slot zat.

Ja, dat moest ik misschien maar weer doen, de deur 's nachts op slot doen. Want het was inderdaad heel goed mogelijk dat er opeens ongewenst gespuis aan mijn voeteneinde verscheen.

Uitgerekend nu had mijn zus het in haar hoofd gehaald met drie vrienden door Zuid-Amerika te gaan wandelen, een maand en honderden kilometers lang.

Dat was nadelig want er kon altijd wat met me gebeuren.

Een hardnekkige hartstilstand. Weer eens een hersenbloeding. Ingroeiende nagels. Een nordic wandelende nier. Een beriberibeen. Twee beriberibenen. Plotsklapse partiële verlamingsverschijnselen. Acute lepra. Totale uitval van alle inwendige en uitwendige organen. Een vergissingszelfmoord.

Een ander zou er overstuur van raken, mij bracht het in een toestand van berusting: als het je tijd is ga je, en eerder kan ook. Ging het mis, dan ging het maar mis. Japie de kat had voor een paar dagen water en kon als het voerbakje leeg was een tijdje zonder eten: na drie dagen was ik afdoende ontbonden om het van mijn skelet druipende vlees tot zacht voer te maken. Tegen de tijd dat mijn zus weer in het land was en we gevonden werden pasten Japie en ik samen in een vuilniszak, op zichzelf een zorg minder want een beetje uitvaart kost vandaag de dag niet weinig.

Hopelijk hoefde het daar niet van te komen.

Maar wat als het slot er definitief de brui aan gaf?

Ik bezat de sleutels van mijn zus en had die nu permanent op zak, dan kon ik naar haar huis om daar een slotenmaker te bellen of als het weekend was of laat op de avond geworden en het helemaal onbetaalbaar zou zijn, de nacht in het zusterhuis doorbrengen.

Ook was de woningcorporatie een optie. Er stond me een op de website daarvan gelezen disclaimer bij waarin erop gewezen werd dat de inzet van een slotenmaker voor rekening van de huurder kon komen.

Maar, had ik het idee, dat was als iemand uit dom- of verstrooidheid zonder sleutel de deur uit was gegaan. In mijn geval was er sprake van een mechanisch mankement, een zo nu en dan haperend slot. Reparatie daarvan hoefde ik niet te betalen, het was zoiets als uitgevallen galerijverlichting.

Ik ging eens zien op die website en las over een servicecontract dat slechts 6 euro per maand kostte. Dan werd niet alleen gratis het slot voor je gerepareerd of gesmeerd (wat ik al gedaan had, met slotspray van 'professional quality'), ook andere reparaties werden kosteloos verricht. Aan mij konden ze hun hart ophalen want een trapleuning ligt al zo'n twintig jaar los, de wc heeft twee doorspoelopties waarvan een het niet

meer doet en in de keuken lekt de kraan sinds jaar en dag soms een beetje.

Als ik op mijn nog oudere dag niet meer een trap op durf kunnen ze hooggelegen lampen voor me vervangen: onlangs was in de slaapkamer voor de zoveelste keer de omkapping van de plafondlamp naar beneden gekomen, je schrikt je lam, die na terugbrenging in de bedoelde staat altijd snel opnieuw loslaat en omdat ik iemand ben van laat maar rotten is al een paar weken een onbedekte gloeilamp de lichtbron.

‘Sorry dat ik zo laat nog bel maar kunt u zonder oponthoud een mannetje sturen? De rookmelder piept, ik denk dat er een nieuwe batterij in moet. De trap heb ik alvast neergezet.’

Een servicecontract dus.

Jaren geleden had ik me aangemeld voor (en toegang gehad tot) wat geloof ik gespeld werd als MijnHaagWonen – ik heb het gevoel dat bedrijven en organisaties je met hun Mijn dit of dat het gevoel willen geven dat hun bedrijf of organisatie *jouw* bedrijf of organisatie is, de indruk willen wekken dat er een vertrouwensband bestaat, wat ook ten grondslag lijkt te liggen aan hun tutoyeren, ook al ben je bejaard geraakt.

‘Hé Martin, alles kits achter de rits? Hierbij je nieuwste bekeuring voor te hard door rood rijden! Wil je het bedragje binnen dertig dagen overmaken? Toppie alvast! Groetjes namens heel het Justitieel Incassobureau van je grote gabber Gerrit.’

Ik overdrijf voor de verandering niet want op 16 februari ontving ik een e-mail van Tempo Team die ik integraal zal citeren. Het ondoordringelijke onderwerp is: ‘Goud in de pocket, nu jij Martin!’

‘Hey Martin, Lekker sportweekend gehad? Weet je wat ook héél lekker is: een baan waarbij je op het podium staat! Kijk maar eens hoe die lekker-bezig-vibe leeft bij jouw toekomstige collega’s. En klik direct effe door naar die leuke vacatures in ’s-Gravenhage. Hoppaa!’

Ik bedoel maar.

(Hup ouwe lul, gooi je benen in de hoogte.)

Al jaren had ik onbeperkt toegang tot MijnHaagWonen, via een wachtwoord dat ik terug wist te vinden maar dat uiteraard niet meer rechtsgeldig was, dus moest er een mailtje gezonden

worden.

‘Bij het inloggen op MijnHaagWonen krijg ik deze melding: *Om uw identiteit (ik neem aan dat bedoeld wordt identiteit) te bevestigen willen we graag een verificatiecode naar uw telefoonnummer sturen. Deze code vormt een extra beveiligingslaag voor uw account. Helaas is op dit moment geen telefoonnummer bij ons bekend. Neemt u contact op met de servicedesk om uw telefoonnummer te laten registreren.* Zojuist heb ik een aanvraag voor een servicecontract ingediend en daarvoor een formulier ingevuld waar mijn telefoonnummer op vermeld staat.’

Daar kwam automatisch dit antwoord op: ‘Je hebt inloggegevens aangevraagd voor MijnHaagWonen. Je vind [sic] jouw aanmeldingsgegevens in de bijlage.’

Helemaal geweldig – nee, toch niet. In die bijlage een pdf waarin van alles staat, zoals: ‘Dit is de aanmeldnaam waarmee je [sic] de eerste keer aanmeld [sic]’ en dan die aanmeldnaam en daaronder: ‘Dit is de unieke code die je gebruikt:’ – maar na de dubbele punt geen unieke of andersoortige code te bekennen.

Dus stuurde ik nog een mailtje, en daarop ontving ik nog een keer de mail waar ik niets aan had. Met geen bloed meer onder de nagels de volgende mail gemaakt.

‘Ik begin nu echt aan jullie verstand te twijfelen. Ik heb tweemaal eerder duidelijk aangegeven wat het probleem is. Voor de tweede keer reageert u daar niet op maar stuurt u een bijlage met aanmeldingsgegevens waar ik niet om gevraagd had, met daarin een ‘unieke code’ die niet genoemd wordt. Dat doet er ook niet toe want ik heb niet om inloggegevens gevraagd, ik nam contact op met de servicedesk om mijn telefoonnummer te laten registreren en dat doe ik nu voor de derde keer!!!!

Met wat minder vriendelijke groeten,
Martin’

Over de derde keer gesproken: daar was weer de mail met ‘Je vind [sic] jouw aanmeldingsgegevens in de bijlage’.

Ditmaal reageerde ik wat omstandiger, deels een herhaling van zetten maar ook een recapitulatie van het telefoonverkeer dat inmiddels had plaatsgevonden.

‘Vanmorgen was het zo druk dat ik na tien minuten in de

wacht te hebben gestaan maar ophing, in de middag bleek het kantoor al dicht te zijn maar kreeg ik verbinding met iemand die steun verleende bij spoedgevallen. Dat wil zeggen: er werd om te beginnen gemeld dat het gesprek voor trainingsdoel-einden zou worden opgenomen, en ik kreeg het verzoek om na het gesprek niet op te hangen maar een aantal vragen te beantwoorden over de dienstverlening. Dat wilde ik wel.

Er kwam vervolgens een dame aan de lijn die zeer slecht verstaanbaar was, toen ik vroeg of zij mij kon verstaan gaf zij geen antwoord maar werden de vragen over de dienstverlening gesteld waarbij ik voor elk aspect een cijfer kon geven: uiteraard werd dat omdat er door uw medewerkster was opgehan-voordat het gesprek had kunnen plaatsvinden telkens een 1 (omdat 0 niet mogelijk bleek te zijn).

De tweede keer dat ik belde kreeg ik wel iemand te spreken. Omdat ik mijn woning binnen had weten te komen meende de dame dat reparatie van het slot geen spoedgeval was, daarom kwamen we overeen dat ik morgen zou bellen, en dat lijkt me verstandig. Via de telefoon is het wellicht eenvoudiger te regelen dat de servicedesk over mijn telefoonnummer komt te beschikken, en bovendien kan ik dan vragen naar de status van het aangevraagde service-abonnement, want ik wil liever niet hebben dat ik voor de reparatie van het slot een gepeperde rekening krijg omdat het abonnement weliswaar aangevraagd is maar nog niet geëffectueerd.’

Ik geloof dat het daarna grotendeels op rolletjes liep, het telefoonnummer dat ze moesten hebben was mijn nulzes, niet het opgegeven vaste. Toch moest ik nog een keer mailen, over het in goede orde ontvangen te ondertekenen servicecontract.

‘Daarin lees ik: Aldus in tweevoud opgemaakt en onder-tekend te Den Haag op 1 maart 2026.

Dat is in strijd met de waarheid want het is vandaag 4 februari.’

Ik kwam in de verleiding de kont dusdanig tegen de krib te werpen dat heel het feest niet doorging maar daar zou ik in de eerste plaats mezelf mee hebben want bij Haag Wonen zouden ze niet tot op het hoogste niveau de pee in hebben omdat ze mijn maandelijks 6 euro misliepen.

Ik moest maar gewoon dat servicecontract ondertekenen en

naar het antwoordnummer sturen, met als bijsluiter de geprinte mail waarin ik vaststelde dat de opmaak- en ondertekendatum in strijd met de waarheid waren. Daar kon ik nog wel wat woorden van wijsheid aan toevoegen:

‘Naschrift donderdag 5 februari. Het was beter geweest als er in het servicecontract had gestaan:

Aldus in tweevoud opgemaakt en eenzijdig ondertekend te Den Haag [datum], met naast uw ondertekening voor de huurder een plekje waarop deze de datum van diens ondertekening kan invullen. (In beide gevallen uiteraard de datum waarop daadwerkelijk opgemaakt en/of ondertekend is.)’

Voordat ook dat in de antwoordenvelop was gestopt werd er opgebeld door Haag Wonen.

Het voorafgaande kan de indruk geven dat het een gesprek werd waarvan de vonken af sprongen omdat ik de messen geslepen had (en dat doe ik wijselijk zelf). Maar aan de lijn kwam een vriendelijke dame die zo te horen de jongste niet meer was, dus het werd een zeer vriendelijk gesprek dat de kou uit de lucht haalde en mij de wind uit de zeilen nam, als dat laatste het goede spreekwoord is.

Zo’n servicecontract ging op de eerste van de maand in, dat was 1 maart, dat dan ook in het contract genoemd werd als datum van opmaak en ondertekening.

Ach, dat dit ruim voordien gedaan was maakte me eigenlijk niet uit. ‘Heeft u verder nog vragen?’ ‘Nee, het is me helemaal duidelijk. Dank voor de heldere uitleg, u heeft mij geweldig geholpen.’ ‘Dat is fijn om te horen, dan wens ik u nog een fijne dag.’ ‘Ik u ook!’

En zonder bijsluiter ging het ondertekende contract op de bus.

En het slot waar zoveel om te doen was? Dat heeft het nog nooit zo goed gedaan. En de broodplank ligt weer in de keukenla. Viva Zapata!

Socratisch

Een socratisch gesprek is een gestructureerde dialoog, gebaseerd op de methode van de Griekse filosoof Socrates, gericht op het gezamenlijk onderzoeken van opvattingen door kritische vragen te stellen in plaats van antwoorden te geven. Het doel is te komen tot diepgaand inzicht. (Bron: het internet)

‘Je moet er toch niet aan denken dat je doodgaat,’ zei hij.

‘Juist wel,’ zei ik. ‘*Memento mori*, zoals wij latinisten zeggen.’

‘En waarom dan wel?’

‘Het maakt dat je het afleert je over dingen druk te maken.’

‘Bijvoorbeeld.’

‘Je hebt uit de nalatenschap van je grootmoeder een prachtige vaas verworven, niet kostbaar maar de emotionele waarde is groot. Die vaas valt bij het afstoffen kapot. Daar kan je dagen beroerd van zijn. Maar dat is nergens goed voor want uiteindelijk valt alles kapot, jijzelf ook. Of je hebt een verzameling van duizenden deels zeldzame wegwerpaanstekers opgebouwd die als je overleden bent allemaal net als jij weggeworpen worden, in lijn met de oorspronkelijke bedoeling, ik bedoel de oorspronkelijke bedoeling van de aanstekers. Misschien dat nabestaanden er nog een of twee van op de schoorsteenmantel plaatsten naast een foto van je en een eeuwig brandende kaars.’

‘Die waarschijnlijk niet eeuwig zal branden. Maar wat als er na de dood helemaal niets is?’

‘Wat zou er kunnen zijn?’

‘Hereniging met dierbaren die je voor zijn gegaan. Zoals je ouders.’

‘Wanneer ging jij het huis uit?’

‘Toen ik begin twintig was. Studeren en op een kamer wonen.’

‘Dat was wel fijn, zeker.’

‘Je kan je niet voorstellen hoe fijn dat was.’

‘Grote opluchting bij alle betrokkenen, stel ik me zo voor.’

‘Vooral bij mij, ja. Dan voel je je letterlijk figuurlijk ontke-
tend.’

‘Maar als je dood bent moet je weer bij je ouders intrekken. En voorgoed ook, je komt nooit meer van ze los. Theo Kars moest bij leven niets van zijn ouders hebben, denk je dat hij erop zat te wachten met ze herenigd te worden, te moeten worden? En hoe triest en treurig moeten zijn overleden ouders er dan wel niet aan toe geweest zijn als zij reikhalzend hadden uitgekeken naar een postume hereniging met een zoon die daar dan geen zin in heeft? Het is een gang van zaken die niet alleen onwenselijk en onwaarschijnlijk maar ook onlogisch is. Jij wordt met je ouders herenigd, zij als dat zo zou gaan werden dat eerder al met hun ouders. Voor het gemak laten we maar buiten beschouwing dat je een hekel had aan je schoonmoeder of -vader met wie je dan ook voor alle eeuwigheid opgescheept zit als je wederhelft er weer mee verbonden wordt.’

‘Blij dat ik nooit getrouwd ben.’

‘En je grootouders dan dus herenigd met hun ouders, en zo terug tot de voorouders die tot de stam van de holenbeer behoorden, voor wie een gezellig gesprek tot goedgunstig grommen beperkt zal blijven. En wat te denken van Marten Toonder, die meer dan een halve eeuw gelukkig was met zijn voormalige buurmeisje Phiny Dick en na haar dood kortstondig even gelukkig met Tera de Marez Oyens. Zou hij met beiden herenigd zijn? Phiny en Tera het met elkaar kunnen vinden? Dat laatste is toch wel een randvoorwaarde, als het eeuwig duurt en je bedenkt dat vis en visite slechts drie dagen goed blijven. Aan het einde van zijn leven raakte Toonder gebrouilleerd met zijn oudste zoon Eiso. Kwam dat aan gene zijde weer goed? Een leven na de dood klinkt aantrekkelijk totdat je beseft wat de consequenties en vooral de onmogelijkheden zijn.’

‘Zoals?’

‘Branden in de hel dat je vanaf de kansel in het vooruitzicht wordt gesteld hoort thuis in het rijk der fabelen want als je gecremeerd bent kan er hooguit iets onstoffelijks resteren, en dat kan niet branden. Dan zou er bovendien in dat hiernamaals zuurstof moeten zijn waar niemand wat aan heeft omdat er niet langer in- en uitgedemd hoeft te worden, dat is bij onstof-

felijkheid niet nodig. Maar daar hoeft je je geen zorgen over te maken want er is geen leven na de dood, ook niet een hemel en maar goed ook want zo'n vermeende hemel is net zo erg is als de vermeende hel. Er is niets aanlokkelijks aan iets waar geen einde aan komt.'

'Er wordt wel gedacht dat je na je dood teruggaat naar waar je voor je geboorte was.'

'Maar voor je geboorte was je niet ergens want je begon pas te bestaan nadat een vaderlijke zaadcel versmolten was geraakt met een moederlijke eicel en zou iemand anders geweest zijn als je moeder zich met een ander voortgeplant had, van een ander geslacht geweest kunnen zijn als je vader een fractie van een seconde eerder of later in je moeder was klaargekomen. Voor hetzelfde geld was niet je vader maar de melkboer je biologische vader geweest.'

'Misschien dan wel een biologische melkboer als biologische vader.'

'Helemaal erg. Overlijden is geen prettig vooruitzicht maar blijven leven ook niet: op den duur raak je uit de tijd, kunt ontwikkelingen niet bijbenen. Zoals mijn moeder niet overweg gekund zou hebben met een smartphone en voor mijn grootouders een girorekening al bijna een brug te ver was. Wat ook nog eens zo is: langer leven betekent langer oud, bejaard zijn. Niet meer in de kracht van je leven. De verwachting is dat we op den duur in min of meer goede gezondheid ruimschoots honderd kunnen worden. Hoe vullen al die oudjes hun tijd? Nog meer televisiekijken? Tegen heug en meug nordic gaan wandelen? Op je honderdste seks hebben met iemand die het ook is?'

'Het blijft een eng idee, dat er niets is.'

'Waarom? Jij had drie honden.'

'Hoe kom je daar nou bij.'

'Ik bedoel: stel jij had drie honden. En die drie honden gingen dood.'

'Allemaal? Mogen het er dan ook twee zijn?'

'Voor mijn part. Die overleden honden, daar had jij verdriet om.'

'Wat wil je.'

'Je denkt nog vaak aan ze.'

‘Elke dag.’

‘Denken is hersenactiviteit, als daar een einde aan is gekomen kun je niet meer aan je dode honden denken. En omdat je helemaal niet meer kunt denken heb je er ook geen besef van dat er na je dood niets is.’

‘Als je het zo bekijkt hadden het ook wel drie dode honden mogen zijn... Maar jij vindt dus dat ik wel aan de dood moet denken en niet niet.’

‘Dan sla je er niet van achterover als het zover is of weldra zal zijn: krijg nou wat, een hartverlamming, wie had dat nou kunnen denken. Het menselijk lichaam, inclusief de hersenen, is beperkt houdbaar. Je kunt tegenwoordig tot je in de tachtig bent gezond blijven maar het is onvermijdelijk dat organen er op den duur de brui aan geven. Dat is jammer maar het werkt nivellerend en is in feite de verwerkelijking van het gelijkheidsideaal: van hoog tot laag, het einde blijft niemand bespaard. In de jaren tachtig waren het in Amerika Reagan, in Engeland Thatcher en bij ons Lubbers die macht uitoefenden en zichzelf als een opperaap of -apin op de borst sloegen. Alle drie werden ze dement. Lubbers had nog de tegenwoordigheid van geest om euthanasie aan te vragen.’

‘Net als Van Agt en zijn vrouw.’

‘Allemaal van het CDA, bij mijn weten niet een partij die het humane recht op euthanasie ooit tot speerpunt van de verkiezingen maakte. Maar als ze er zelf ongeneeslijk aan toe zijn is het kennelijk een ander verhaal en er wel een mouw aan te passen. Hoe dan ook, aan de dood kun je niet ontkomen maar het is wijs gezond te leven om voortijdig overlijden te voorkomen en een al te onzalig uiteinde te vermijden. Maar dat geeft geen garantie dat je de leeftijd der zeer sterken zult bereiken of zelfs overschrijden.’

‘Niet?’

‘Je wilt geen troep binnenkrijgen, dus voor het kopen van onbespoten aalbessen, antimagnetische soepgroente en luchtgekoelde diepvriespatat laat je de supermarkt links liggen en steekt de straat over naar de biologische reformzaak en wordt daarbij door een opgevoerde vetfiets doodgereden.’

‘Niet altijd een goed idee, gezond leven.’

‘Maar verstandiger dan ongezond leven. Er zijn mensen, die

denken als ze jeugdig zijn: wat maakt het uit, of je nou tachtig of vijfenzeventig wordt. Daar denken ze waarschijnlijk anders over als ze de zeventig genaderd zijn, dan is nog maar vijf in plaats van tien jaar te gaan hebben geen fijn vooruitzicht. En bovendien: als ten gevolge van het drinken en het roken het verhaal uit zal zijn als je vijfenzeventig of jonger bent, zullen de voorafgaande jaren geen pretje zijn. Door het overmatige drinken houdt de lever ermee op, van decennialang dagelijks een pakje sigaretten roken, als het er geen twee zijn, kan je immobiel in een scootmobiel belanden. Met slangen in je neus en een zuurstoffles in het bagagerek, zonder ondersteuning niet in staat zelfs maar van je bed de wc te bereiken waar derden dan je reet moeten afvegen.’

‘Mee eens, het is onverstandig, roken. Maar rokers lijken niet tot stoppen te bewegen te zijn. Hoe duur een pakje ook gemaakt wordt.’

‘Ik geloof dat het tegenwoordig 14 euro kost, dat is uit mijn hoofd in echt geld omgerekend 30,75 gulden.

‘30,85 gulden.’

‘Zeker weten? 2,20371 maal 14... drie onthouden, vier vergeten... 30,85 gulden, ja.’

‘Het aantal rokende jongeren leek een tijdje af te nemen maar neemt weer toe.’

‘Door het vaperen. Ik weet nog dat het geïntroduceerd werd, een item in het Journaal dat een verkapte reclameboodschap was. De bedenkers ervan hadden nobele bedoelingen want je kreeg van vaperen geen longkanker. In werkelijkheid was het meer dan misdadig, jongeren aan het vaperen proberen te krijgen. Want al veroorzaakt het geen longkanker, wat nog te bezien staat, er wordt mee bereikt dat kinderen die van huis uit niet zouden gaan roken het idee krijgen dat vaperen geen kwaad kan. Ik geloof niet in de *stepping stone*-theorie die zegt dat je na het recreatieve roken van de hasjesj of de marihuana ook aan de mescaline en de heroïne zult gaan. Maar omdat vaperen hetzelfde gaat als sigaretten roken, denk ik dat er grote kans is dat er een overstap gemaakt wordt. Dat vaperen weet ik nou wel, laat ik eens een sigaret opsteken.’

‘Je bent weer in de overdrive.’

‘Nee, ik overdrijf niet want het is nog veel erger: scholieren

gebruiken THC-vapes met synthetische cannabinoïden waar ze onwel van kunnen worden en buiten westen van kunnen raken. Bewijs geleverd.'

'QE2.'

'QE2? QED bedoel je. QE2 is de Queen Elizabeth 2, een cruiseschip was dat.'

'QED, ja. *Quod erat demonstrandum.*'

'Dum.'

'*Demonstrandum.* Zou er wat gedaan kunnen worden om het roken te ontmoedigen? Overheidscampagnes lijken net zo min te helpen als de accijnzen verhogen.'

'Er zijn, om met nog niet dementerende Lubbers te spreken, impopulaire maatregelen denkbaar, draconische zelfs. Dus dat je met hoestklachten naar de huisarts gaat. Ze verwijst je door naar een longspecialist die vaststelt dat het goed mis is. En dat je dan zegt: wat een belabberde toestand, ik krijg nu zeker zo'n chemotherapie. En dan zegt ze: op elk pakje sigaretten staat dat roken dodelijk is, dat heeft u willens en wetens in de wind geslagen en wilt nu dat de samenleving voor enorme kosten opdraait om uw leven een paar maanden te rekken? Ik dacht het niet. Tegen de tijd dat de pijn niet meer te verdragen is zal ik morfine voorschrijven maar meer mogen we niet doen.'

'Zover zal het hopelijk niet komen.'

'Hopelijk niet, nee. Het is niet een maatschappij die we moeten willen, waarin zo gedacht en gedaan wordt. Al kan je van zorgverzekeraars en wetgevers alles verwachten. Hoe dan ook: toch maar niet doen, roken. Probeer een beetje gezond te leven. Een beetje gezond te eten en te drinken. Ook op het gebied van gezond eten is er nog wel een slag te slaan.'

'Aan de basis al, als je dat zo leest. Al die te dikke kinderen...'

'Met name aan de basis moet er ingegrepen worden. Onze ouders maakten mee dat er op een verjaardag een enkel glas limonade geschonken werd, een ware traktatie was dat. Tegenwoordig reizen ouders naar een Duitse supermarkt om daar voordelige kratten cola in te slaan. Huren er een busje voor. Elk glas cola een schep suiker. Toen wij op de lagere school zaten waren er in de klas hooguit twee kinderen met een bril, twee die dik waren. Omdat lagere school stigmatiserend is, is

het basisschool gaan heten. Tegenwoordig hebben in een klas hooguit twee kinderen *geen* bril, zijn er hooguit twee *niet* te dik. Als daar niet wordt ingegrepen worden die kinderen tegen de tijd dat ze volwassen zijn net als de rokers een belasting voor de zorg. Denk maar aan diabetesmedicatie. In gezinnen waar de ouders dat gedogen omdat ze zelf niet anders doen zitten kinderen meer op hun luie reet op de telefoon dan dat ze buiten spelen. Ze verbranden daardoor nauwelijks calorieën, krijgen van de suikerconsumptie overgewicht en van het urenlang op sociale media klachten van depressieve aard tot zelfmoordneigingen aan toe. Bij dat alles neemt de leesvaardigheid gestaag af, leesbevorderingscampagnes richten niets uit.’

‘Dat trek jij je persoonlijk aan, krijg ik het idee.’

‘Als je niet fatsoenlijk leert lezen en schrijven, kun je geen foutloze sollicitatiebrief schrijven, maak je geen kans op een baan waar je geschikt voor zou zijn. Kan je geen belastingaangifte doen, toeslagen aanvragen, informatie in je opnemen. Ik heb het niet gezien maar zag het programma in de gids aangekondigd, *Kees van der Spek ontmaskert*.’

‘Ik weet niet waarom je daarover begint en wie die Kees van der Spek is maar nu je erover begonnen bent: wat bleek Kees op zijn geweten te hebben?’

‘Niet ontmaskerd met een d op het eind maar ontmaskert met een t. Een voorbeeld van wat een achterstand je kunt hebben als je het Nederlands slecht beheerst. Beheerst met een t op het eind zie je vaker met een d op het eind geschreven. En het heeft allemaal met elkaar te maken. Zit je op de telefoon, dan lees je geen boek, ligt taalachterstand op de loer. Gezond eten is lang niet altijd een prioriteit. Je hoeft daarbij niet te overdrijven, je mag best af en toe een krat bier drinken. Als je het maar compenseert.’

‘Met uitslapen.’

‘Met geregeld in beweging te zijn. Activiteit en inactiviteit moeten in evenwicht zijn. Je moet weten wat je eet.’

‘Er zijn verschillende vetten, hoe heet het ook alweer. Onverdraagzame... overdraagbare...’

‘Onverzadigbare vetzuren, ja. Er kan goed vet in voedsel verwerkt zijn maar ook slecht.’

‘Vis is goed vet.’

‘En dat word je er ook van.’

‘Ik heb geleerd dat je niet alleen goed moet eten, ook goed kauwen. Dat schijnt zelfs je libido ten goede te komen.’

‘Zeker. Maar juich niet te vroeg, het neemt ook bij gezond leven geleidelijk af. Goed eten en vooral kauwen is belangrijk want je wilt niet meemaken dat al op je vijftigste alleen de huur nog omhoog gaat. Daar achter je ligt Arjan Ederveen in boekvorm op de plank, *Altijd van je af*, de beschrijving van zijn opzienbarende leven en werk. Geef eens aan.’

‘Ik las het, die man kan zonder overdrijven een fenomeen genoemd worden.’

‘Het gaat me om een passage op waar stond het... Pagina 213...’

‘Pagina 312.’

‘Ja. Je moet bedenken dat Ederveen heel zijn leven voorbeeldig gezond gegeten heeft en flink aan lichaamsbeweging gedaan, helemaal zoals het hoort. In zijn eigen woorden zegt hij dat het vroeger elke ochtend en elke avond rukken geblazen was. Inmiddels is dat afgenomen tot eenmaal per week.’

‘Op den duur breekt dat je op, altijd van je af.’

‘Hij was twee jaar geleden al tot die lage frequentie afgeleden, als dat doorzette zal hij als hij vandaag de dag nog tot een afronding weet te komen ejaculeren in poedervorm... Of het nog als de brandweer gaat wordt deels bepaald door hoe gezond je leeft en eet en kauwt maar is ook persoonsgebonden genetisch bepaald. Ik ben nu zo oud als Ederveen twee jaar geleden was, en ik wil niet opscheppen...’

‘Maar je kan het niet laten.’

‘’s Ochtends is er niet meer bij, druk, druk, druk, je weet hoe het is, maar elke avond nog altijd geen probleem. Gaat soepeltjes uit de losse pols, is in een handomdraai gebeurd. Ik moet erbij zeggen: ik heb nooit cornflakes gegeten, het kan zijn dat Ederveen die wel at.’

‘Dat scheelt. Scheelt dat?’

‘En of dat scheelt. Cornflakes kwamen eind negentiende eeuw uit de koker van John Harvey Kellogg, een zevendedags-adventist, en zijn broer Will Keith. Het ontbijtgoedje was mede bedoeld om seksuele lusten en met name het aspect onanie te

onderdrukken.’

‘Ze kunnen verrekken, we gaan toch trekken.’

‘Zeker weten, en het wordt dan ook nog altijd gedaan door Jan en alleman. Zal ik Wikipedia weer eens citeren?’

‘*Bitte mal.*’

‘*Danke wohl.* Een afgezien van zijn cornflakes door Kellogg voor succesvol gehouden middel om masturbatie te ontmoedigen was besnijdenis.’

‘Handen afhakken zou ook geholpen hebben.’

‘John Kellogg schreef in 1888 *Treatment for Self-Abuse and its Effects*. Vertaald een citaat daaruit: *De operatie dient uitgevoerd te worden door een chirurg en zonder het toedienen van verdovingsmiddelen, opdat de kortstondige pijn een reinigende werking op de geest zal hebben. Dit laatste met name als de hele gebeurtenis verbonden wordt met het idee van bestraffing. Bij meisjes heeft de schrijver ondervonden dat het toepassen van pure fenol op de clitoris een uitstekende manier is om de abnormale lusten te onderdrukken.*’

‘Wat een nijdas, die Kellogg. Meisjes hun clitoris maltraiteren en jongens zonder verdoving een stuk van hun lul afsnijden, gruwelijke barbarij. Gelukkig gebeurt dat tegenwoordig niet meer. Goed dat ik het weet, voor mij geen cornflakes, ook al zijn ze in de Bonus. Maar man, man, man, op jouw leeftijd nog elke dag... Ik doe het je niet na.’

‘Zou sowieso niet gaan want ik was niet van plan om het voor te doen. Ik heb er trouwens een bedoeling mee.’

‘Dat haalt je de koekoek.’

‘Wetenschappelijk is bewezen dat masturberen de prostaatwerking ten goede komt. Ik doe het op doktersadvies.’

‘Neemt die dokter nog patiënten aan, of je weet?’

‘Denk het wel. Hij is van de oude stempel. Tegenwoordig gaat bij de huisarts het spreekuur op afspraak en moet je je klachten eerst via Zoom voorleggen. Bij de mijne kan je op de bonnefooi naar het spreekuur komen en dan bij de receptie een nummertje trekken.’

‘Laat dan maar.’

Dagkoersen 2020

Om variatie te realiseren heb ik wat in *Aan m'n zolen en andere ongemakken* Facebookflodders genoemd worden, in *Aan de stok en andere schermutselingen* Bonusflodders en in *Leven met katten* Kattenbrokjes, voor deze gelegenheid Dagkoersen gedoopt. (In voorbereiding zijn *Aan de slag en andere besognes* – die bundel zal Facebookflodders bevatten – en *De verlenging*, een vervolg op *Schrijverij*, houdende Schrijfblogs). Het zijn in alle incarnaties korte teksten die in eerste instantie via het sociale medium Facebook geopenbaard werden. Veelal vormde de actualiteit de aanleiding, niet zelden was die autobiografisch. Daarvan een ten tijde van de eerste versie van deze toelichting (22 september 2021, bedoeld voor *Aan de slag*) recent voorbeeld waarbij men dient te beseffen dat het met mij dag in, dag uit zo kan gaan en ook gaat.

Ik heb, naast de nodige achterovergedrukte wegwerpbalpen van de werkgever die mijn arbeidsplaats deed vervallen, twee balpennen in gebruik die de minste niet zijn: een Parker en een Waterman. Van beide waren de vullingen aan vervanging toe, het lukte in coronatijd deze patronen te bemachtigen. Onlangs (in 2020) was een ervan helemaal leeg: snel een verse vulling erin. Die bleek van het verkeerde formaat te zijn: een miskoop!

Maar misschien had ik van de twee nieuw aangeschafte soorten de verkeerde ingebracht. En jawel, de andere had de vereiste afmetingen. (Cees Buddingh' ligt in zijn graf te grijzen.) De nog niet nodige vulling teruggeplaatst in het doosje waarin ik het aantekenboekje met de dol makend vele inlogwachtwoorden bewaar alsook viltstiften en paperclips en elastiekjes en veiligheidsspelden. Dat doosje heeft een plek binnen handbereik, op de boekenplank die aan mijn bureau paalt. Het terugplaatsen ervan geschiedde zoals aan mij wel overgelaten kan worden onbesuisd, zodat heel het doosje leeg kieverde. De teruggeplaatste inktpatroon viel vermoedelijk

achter het bureau en daar ergens onder.

Ik verplaatste meerdere onder het bureau aangelegde boekenstapels, inclusief het meermaals tegen de onderkant van het bureaublad stoten van mijn hoofd, waarna aan het licht kwam dat de inktpatroon zich op het bureau was gaan bevinden, onder een schrift.

Daarbij moet bedacht worden dat ik nog redelijk helder van geest ben.

Omdat ik een onverbeterlijke verbeteraar ben heb ik navolgende Dagkoersen 2020 waar wenselijk geacht stilistisch verfraaid en voorzien van een uitbreiding of inkrimping, wat ook geldt voor de latere jaargangen.

Het gaat aanvankelijk zo nu en dan over corona, wat maakt dat er naast literair historisch belang in het spel is.

Sommige (cycli van) belevenissen zijn elders in deze uitgave omgewerkt tot een samenhangend verhaal maar desondanks in korte vorm gehandhaafd, om het verschil tussen verslaglegging heet van de naald en secure bewerking ervan te laten zien. In onbewerkte korte vorm zijn het zeg maar de basic tracks zonder overdubs. Is dat origineel? Is dat controversieel? Weet ik veel!

Je achterdocht wordt gewekt als je een e-mail ontvangt met als afzender 'Beevestiigen' en als onderwerp 'GaalaaxyS10+belo-niingenn'. (06-01)

Een vergadering in de Chocoladefabriek geheten bibliotheek van Gouda. Na aankomst snel naar het toilet want ik was met de trein, waarin dat ik niet goed durf. Het gaat in Gouda niet zomaar: er moet met een muntje van 50 cent of per betaalpas betaald worden anders wordt toiletbetreding verhinderd door een draaiend mechaniek dat dan niet wil draaien. Omdat ik gekke Henkie niet ben (of juist wel) deed ik het *my way*. Springen zou tot een calamiteit kunnen leiden (vallen, tanden uit bek, gezichtsvermogen aangetast of geannuleerd), daarom kroop ik onder het mechaniek door. 'Dan weet je dat voor de volgende keer,' zei ik tegen een zijn handen wassende knaap die wel betaald had. (09-01)

Ik rij met sprongen vooruit. Woensdag naar Beverwijk geweest en niet zoals in november jongstleden abusievelijk in Velsen-Noord terechtgekomen, en in Beverwijk slechts eenmaal verkeerd gereden. Gisteren naar Haarlem, dat ging volledig volgens het boekje, afgezien van op de terugweg een onwenselijke richting inslaan. Lang geleden routineerde ik wat minder. Ik moest ook toen naar Haarlem (de VNU aldaar) en had van iemand het advies gekregen 'over Schiphol' te rijden, een advies dat ik opvolgde, zodat ik van dichtbij de vertrekhal te zien kreeg. (10-01)

Pas na het afrekenen van een schaalteje Granny Smith las ik in de Bonusfolder dat het tweede schaalteje gratis was. Dit aangekaart bij de servicebalie, waar me de kans geboden werd alsnog dat tweede, gratis schaalteje Granny Smith uit het schap te nemen. De kortste weg derwaarts was door een toegangspoortje, en dat was eenrichtingsverkeer. Na het avontuur in Gouda wilde ik niet ook hier de regels doorkruisen: je krijgt op die manier de naam een onderkruiper te zijn. (13-01)

Over de aanstaand in première gaande film *Mudhond* lees ik: 'Jonathan, een zachtaardige jongeman, wordt bij gebrek aan bewijs vrijgelaten uit de gevangenis'. Maar als er gebrek aan bewijs is, hoe was hij dan in die gevangenis terechtgekomen! (18-01)

Wanneer begon het mis te gaan? Misschien toen besloten werd 'gegevens' te vertalen als 'data', tot dan toe het meervoud van datum. Men denkt dat het Nederlands geworden is als je een Engels woord letterlijk vertaalt: 'objectify' is men 'objectiveren' gaan noemen. Stuitte gisteren op een vertaling waarbij van 'wait till you see them today' 'wacht tot je ze vandaag ziet' gemaakt was. Als het vandaag is hoef je niet te wachten. (31-01)

Twee jaar geleden twintig minuten verdwaasd door Schiedam gedwaald, gisteren slechts tien minuten. Ik moest de tweede afslag op een rotonde hebben en belandde op een weg die niet vermeld stond op mijn geprinte routeplanning. Er was een bord *Centrum* maar als je die richting insloeg reed je rechtstreeks de

A4 op. Omdat ze het centrum autoluw willen houden of omdat ik het ben. Volgens een aangeklampte voetganger voorzien van zogeheten Google Maps op zijn telefoon ging ik de goede kant op en bereikte inderdaad de garage aan de (wel ja) Kreupelstraat. Amsterdams gemeentebestuur opgelet: vijf kwartier geparkeerd voor 50 cent! (01-02)

Een hond mag geen chocola hebben, een kat geen melk en je moet het zelf niet te gek maken met chocolademelk. (03-02)

Dat wordt nog wat, als de kwaliteit van het onderwijs verder afneemt. Of nee: dat is al wat. Je hebt er die van sowieso drie woorden maken, met de s als een z geschreven. Las laatst een tweet waarin de twitteraar schreef: 'swa'. Swa? Wat was swa? Aha (zei de graaf in het Spaans en stapte in de kachel en verdween): swa was soit (04-02)

Het eerste kievitsei zal nog wel even niet gevonden worden maar wel al het eerste mondkapje gezien, in de Loosduinse Hoofdstraat. Hoe dat aan de burgemeester aan te bieden? (05-02)

Blijkens recente foto's zou hij waarschijnlijk een prettiger levensavond beleefd hebben als hij er tien jaar eerder tussenuit geknepen was. Leerzaam zijn de reacties onder het online artikel van de *Daily Mail*. Want al is de kop waarin het nieuws gebracht wordt nog zo groot en wordt Catherina Zita-Jones zijn schoondochter genoemd: er zijn lezers die zich hem uit *Romancing the Stone* herinneren, en denken dat Michael Douglas dood is. En dat hij honderddrie was geworden. (06-02)

Had de naamsverandering, bedoeld om van het lichtgevoeligen kwetsende 'moorkop' af te komen niet beter geleidelijk kunnen worden doorgevoerd, bijvoorbeeld met een overgangsjaar waarin de lekkernij 'moorhoofd' heet? (06-02)

Alsof ik nog niet genoeg sport. Teruggekeerd van 21 minuten non-stop hardlopen naar en door Meer en Bos en weer terug, vind ik in de brievenbox een flyer die me aanmoedigt een gra-

tis kickboksles te gaan volgen. Er zijn categorieën kickboksen: ‘man/vrouw’ (beter dan elkaar in huiselijke kring kort en klein slaan), ‘ladies only’ (dus geen viswijven) en ‘ouder/kind kickboksen’. Als het kind onder de tien is lijkt me dat een ongelijke strijd. (08-02)

Ik had me Valentijnsdag heel anders voorgesteld. Althans niet voorzien dat die zou beginnen met een e-mail aan FreeBee.nl. Ik werd er door de pomphouder op geattendeerd dat per 1 maart FreeBees alleen nog met een geregistreerde spaarkaart ingewisseld kunnen worden. Op de website vulde ik daartoe mijn kaartnummer in, 70567805125107. Dan diende er een ‘activatiecode’ ingevuld te worden, die zou zich ‘rechts bovenin’ aan de achterkant van de kaart moeten bevinden. Maar die bevindt zich daar niet, althans niet bestaande uit vier cijfers: er valt slechts een 7 te ontwaren. Hoe moet dat! (14-02)

Helaas maar zes ons paaseitjes gekocht want chocola zou je humeur ten goede komen. Brief van ING: TAN-code stopt, ik moet de ING-scanner gaan gebruiken. ‘Vraag deze tijdig aan via Mijn ING.’ En dan: ‘Je vraagt deze aan via het bericht dat je hebt ontvangen via Mijn ING’. Maar daar heb ik geen bericht ontvangen! Als ik bij de Klantenservice aan de beurt ben gekomen heeft Mijn ING mij uitgelogd. Klantenservice-man dirigeert me naar Mijn ING, zodat ik weer moet inloggen. Gelukkig bel ik via een vaste lijn en kan gelijktijdig op de mobiele telefoon de wachtwoord-sms lezen. Er wordt voor gezorgd dat ik de scanner op 10 maart in bezit heb. Enorm opgelucht, voor de zekerheid aan de paaseitjes begonnen. (18-02)

Nadat ik op 10 februari 1988 mijn hardloopploopbaan begonnen was, moest ik eraan wennen dat lolbroeken het uit een misplaatste en mislukte poging tot humor riepen. En nog steeds, zoals zojuist. Een mannetje riep toen ik in volle vaart naderde: ‘Ze hebben ’m al!’ Omdat ik haast had minderde ik geen vaart, ik keek het mannetje in het voorbijgaan minachtend aan en zweeg dodelijk. Ik had ook kunnen stoppen en hem vastgrijpen en door elkaar schudden, roepende: ‘Denk! Je! Dat! Dat! Een

leuke! En originele! Grap is!’ En hem dan omver werpen en met zijn domme hoofd door de hondenpoep schuiven. (27-02)

Omdat de toetsen naast elkaar liggen kan er zomaar een s getikt worden als het een a had moeten zijn (of een a in plaats van de bedoelde s). Wanneer er aldus een woord ontstaat dat geen wartaal is, kan je eroverheen lezen – wat de schrijver en de corrector van de uitvoerige toelichting bij het tweede seizoen *Monty Python’s Flying Circus* deden. In een van de sketches zit een stukje verfilming van *Julius Caesar* (Shakespeare), volgens de toelichter staat in dat toneelstuk ‘Beware of the idea of March’. (28-02)

We leven in een rare tijd, dus toen de dame van Primera nadat ik haar een te verzenden pakje had aangereikt moest niesen, zei ik inlevend: ‘Beetje corona?’ (28-02)

Ik had afleveringen uit de jaren zestig van *Coronation Street* gezien, waarin burenruzies veel toeschouwers trokken, dat zal meegespeeld hebben. Nabij de bieb Loosduinen was een jochie zeer in tranen, terwijl zijn moeder in zijn gezicht tekeerging. Zoiets kan ik niet aanzien, dus ik ging erbij staan. ‘Wilt u doorlopen?’ zei het mens. Doordat ze zich tot mij richtte kalmeerde het ventje, zodat ik doorliep. Maar ik had indien nodig nog wel wat op mijn repertoire: ‘U bent niet geschikt om moeder te zijn!’ Ook had ik een handgemeen kunnen initiëren want als ik eenmaal van woede kook kan ik zelfs gaan overkoken. (29-02)

Geweldig. Fantastisch. Enorm goed gedaan. Petje af. Wat een prestatie. Heb je dat in je eentje voor elkaar gekregen? Nou, nou, nou. *You make that dress look pretty*. Met dat nieuwe kapsel zie je er zeker tien jaar jonger uit. Is dat je dochter? Ik dacht dat jullie zussen waren. Wat zeg ik: heter dan je dochter! En hoeveel kilo zei je dat je in twee dagen tijd was afgevallen? Ik wou dat ik zo weinig rimpels had. (En tot zover mijn bijdrage aan de Nationale Complimentendag 2020.) (01-03)

Morgen de City-Pier-City, vandaag al tumult op mijn naam

weten te zetten. Op het Malieveld een enorme keet (ik bedoel een bouwwerk) waar het startbewijs opgehaald kon worden. Twee toegangsdeuren, een figuur liet weten dat ik de achterste deur moest hebben. Ik daarom door de voorste naar binnen, denkende en zeggende: ‘Maakt dat wat uit?’ Startbewijs in ontvangst genomen, figuur was bij de uitgang gaan staan, ik alsof ik het erom deed via de ingang vertrokken. ‘U bent dwars vandaag,’ stelde de figuur vast. Hij moest eens weten: dwars *is my middle name*. (07-03)

Tot nu toe zie ik vooral de voordelen van het virus: rustig in tram en bioscoop, geen dronken voetbalsupporters op de openbare weg. En als het nog meer meezit gaat dat verschrikkelijke Songfestival niet door. (13-03)

De commotie ontvlucht in Pathé, waar het vrij zitten was. Weg zwijmelen bij *Emma*, spelend in een zorgeloze tijd waarin je niet om de haverklap je handen hoefde te wassen, er nog geen tandpasta of toiletpapier bestond. Geen coronagevaar, alleen voor wie daar vatbaar voor was vlektyfus, schurft, scheurbuik en builenpest. (13-03)

Nu er massaal thuisgewerkt wordt kan de maximumsnelheid wel naar 180 kilometer per uur. (14-03)

Er wordt wc-papier gehamsterd (wat moet je daarmee als er straks geen eten meer is?) maar paaseitjes waren er gisteren bij de HEMA nog volop. Van contant geld wilde men niet weten, zelfs wat je wilde afrekenen niet aanraken, je moest het zelf doen, met een scanner. Als je mij kwaad wilt krijgen moet je met onzin aankomen. ‘Jullie willen je handen er niet vuil aan maken maar alle klanten zitten met hun besmettelijke tengels aan die scanner!!!’ (15-03)

Naast het leed dat allen treft (vanavond toespraak Rutte) en het leed dat sommigen treft (maximumsnelheid naar 100 kilometer per uur) is er persoonlijk leed in de vorm van een aankondiging van Stedin: ‘U heeft geen stroom op 16-03-2020 tussen 08.30 en 12.30 uur’. En: ‘Mocht er iets onverwachts gebeuren, kun-

nen de werkzaamheden uitlopen'. Moet ik nu ook al kaarsen gaan hamsteren? (16-03)

Was bij Albert Heijn snel klaar en goedkoop uit want de benodigde sinaasappelen, Vifit en wattenstaafjes waren niet op voorraad. Wel gescoord: mandarijnen en wegens de Vifit-ontstentenis Alpro. En volop verkrijgbaar en in de Bonus bovendien: Palmolive Melk & Amandel – wat geen curieuze combinatie is van zuivel en noten maar handzeep. (De aangekondigde stroomafsluiting door Stedin bleef uit, weet nog niet of ik daarover zal klagen.) (16-03)

In deze donkere tijd hebben mensen behoefte aan een praatje. Ik stopte papier in de papierbak, een genaderd menneke probeerde daarover een dialoog op gang te brengen: 'Dan ben je het maar kwijt'. 'Ja.' 'Daar zijn die bakken voor.' 'Ja.' 'Papier hier.' 'Dat is bij de Efteling,' antwoordde ik wat uitvoeriger. Maar het was en bleef een onzingsprek. (19-03)

Ook een goed gesprek gehad, in Albert Heijn Fahrenheitstraat, waar de winkelleider op de vraag waar ik een bepaalde Bonusaanbieding kon vinden liet weten dat alles in de aanbieding was. Dat wilde ik dan wel eens nalezen in de Bonusfolder, en vroeg die te leen bij een klant die er een vasthield, een in Duindorp woonachtige heer (echt waar). We raakten het er snel over eens dat het vreugdevuur dit jaar waarschijnlijk geen doorgang zal vinden, en oordeelden eensluidend over krukkende burgemeester Krikke en haar wel capabele opvolger. (20-03)

Dat hoeft je tegen zeventigplussers maar eenmaal te zeggen, dat ze al om zeven uur 's ochtends in de supermarkt terecht kunnen. Toen ik er anderhalf uur later ook was toegelaten zag ik dat het schap met Kukident volledig leeg gehamsterd was. (23-03)

Het aangifteformulier was ingevuld maar hoe het voor eigen administratie te kopiëren? De bibliotheek is tot 6 april gesloten (zal dat wel tot medio juni blijven), bij Albert Heijn zijn de kopieerapparaten buiten werking gesteld. Via Google ontdekt

dat het bij Bruna Ouddorp (Hoenderdijk 19) kan maar dat is vanuit Loosduinen 56 kilometer rijden, overhead die de prijs (10 cent per kopie) nogal opdrijft. Ik bleek ook terecht te kunnen bij de Printerette Valeriusstraat: 5,9 kilometer fietsen, en slechts 9 cent per kopietje. Benieuwd of ze bij de Belastingdienst mijn formulier met handschoenen aan zullen bekijken. (24-03)

Gisteren bij Rijnbrink in Deventer een historisch interview want vanaf vandaag is het pand niet langer toegankelijk. Menigeen had daar al op geanticipeerd. De Georges die ik ondervroeg verkeert in overeenkomstige omstandigheden: ook hij staat om halfzeven op, gaat in de vroegte een ommetje hardlopen en werkt thuis – maar hij raakt daar volkomen vermoeid van omdat zijn drie kinderen van onder de tien meer onrust geven dan mijn twee katten van boven de tien. (25-03)

We hebben allemaal wel eens naast een onbehouwen bestuurder gezeten, de handen aan het dashboard vastgeklonken met daarvan wit geworden knokkels. Toen ik gisteravond naar de spannende serie *FlashForward* keek gebeurde iets vergelijkbaars: onder mij scheurde het hoeslaken in de lengte door-midden. (26-03)

De pakketbezorger maakt tegenwoordig een buiging en legt het pakje voor me neer in plaats van het aan te reiken, dat heeft wel wat. Zijn haardracht viel me op, ik vroeg hoe hij het klaargespeeld had in coronatijd een kapper te vinden. ‘Ik heb het zelf gedaan,’ zei hij. Als het zo door blijft gaan zal er niets anders opzitten, wat in mijn geval als voordeel heeft dat mensen dan uit zichzelf op anderhalve meter afstand blijven, nog wel meer ook. (29-03)

Corona in de Loosduinse Hoofdstraat: bij de HEMA is gebruik van een mandje verplicht. ‘Moet ik dan ook iets kopen?’ ‘Nee, hoor.’ Ik kies uit het assortiment drie zakjes paaseitjes (twee betalen!) maar houd die in de hand en leg ze niet in het mandje: weer eens een beetje burgerlijk baldadig bezig. Na het eigenhandig afrekenen bereik ik de kapper (zeventigplus) die een

briefje op het raam heeft: wegens corona tijdelijk gesloten. We zwaaien naar elkaar want hij zit in zijn zaak zinloos naar buiten te kijken. (31-03)

Vreemd, zoals dat in twee gevallen kan gaan. Ik kon niet op de naam komen, Liz wist wie ik bedoelde maar kon ook niet op de naam komen. In de verder verlaten bibliotheek van Hoogeveen gaf ze me gisteren geen hand maar wel een bekertje cappuccino, waarvan ik zei dat dit na het leegdrinken onmiddellijk vernietigd moest worden want je weet maar nooit. Liz was na een weekje bed weer op de been, de dame die ik vandaag in Weert zou gaan interviewen liet vrijdag weten dat ze met coronaverschijnselen in het ziekenhuis was beland. (08-04)

Blij dat ik ook op dit punt tot een minderheidsgroepering behoor: 'Bijna een op de tien Nederlanders tussen de 16 en de 80 heeft sowieso geen smartphone, blijkt uit cijfers van Telecompaper, en kan de app dus helemaal niet gebruiken. Maar dat zou niet moeten uitmaken, denkt het kabinet: dan zou de 60 procent alsnog gehaald kunnen worden.' Groepsimmunitet! (09-04)

Corona of geen corona, ik had trek in vis en plaatste bij de viskraam een bestelling (drie lekkerbekken, drie haringen en een makreel die ik thuisgekomen achter elkaar innam). Omdat ik met de visboer een goede band heb, vroeg ik of hij en zijn team nog gezond waren. 'Helemaal gezond!' glunderde hij, waarop ik niet kon laten te zeggen: 'Zo gezond als een vis!' (11-04)

De Posthoorn beschouwt zichzelf als 'Dé weekkrant voor alle Zuidwesters en Loosduiners', daar zou ik aan willen toevoegen: 'en past precies in de kattenbak'. De jongste editie heeft als prominente voorpaginakop: 'Tientallen senioren volgen sportles vanaf het balkon', waarmee de indruk gewekt wordt dat ze daar naar die sportles staan te kijken. (12-04)

Sinds de late middeleeuwen bericht het RTL Journaal op tweede paasdag over mensen die uit verveling een meubel-

boulevard bezocht hebben. Dat kan dit jaar niet het geval zijn, daarom zal er een item worden uitgezonden waarin een verslaggever door een meubelboulevard banjert en toelicht dat die ten gevolge van corona verlaten is. (13-04)

Een van de vreemde bijverschijnselen van corona is dat mensen die je niet kent en die jou niet kennen je op straat groeten. (14-04)

Met de Sprinter, waarin het rustig was, naar Amsterdam, waar het rustig was. Eerst banketbakkerij Arnold Cornelis, mijn (nu niet meer geheime) adresje voor boterkoek. Dan langs het American Book Center (gesloten) en Waterstone's (dicht). Concerto is open en verstrekt bij de ingang beschermingshandschoenen maar die aantrekken lukt me net zo slecht als O.J. Simpson in de rechtszaal. Wegens coronagevaar is bij de uitgeverij waar ik voor een interview moet zijn behoedzaam manoeuvreren opgelegd pandoer: als zich een tweede bezoeker meldt stel ik voor totdat die in de gang gepasseerd is me in het toilet te verschansen zoals men dat bij het Theater van de Lach onder het bed placht te doen. (22-04)

Post van het Wereld Kanker Onderzoek Fonds dat een acceptgiro stuurt en me een formulier wil laten invullen waarop mijn naam en adres al voorgedrukt staan. Men is benieuwd hoeveel dagen in de week Martin de Jong ten minste twee stuks fruit eet. En hoeveel minuten per dag hij gemiddeld aan lichaamsbeweging doet. Dat ik eergisteren acht minuten hardliep en twee uur wandelde is zo persoonlijk dat niemand er wat mee te maken heeft, om nog maar te zwijgen over de dagelijkse appel en twee mandarijnen. Je kunt ook antwoorden: 'Weet ik niet,' dan zal er wel een folder van het Alzheimerfonds in de bus komen. Met voor het gemak en vanwege mijn ongemak een al ingevulde acceptgiro. (24-04)

Eddy P.G. doet niet meer mee. Een held uit een team vol helden dat als eerste van ons land de Europacup won, wat wij in Valkenburg in de gastenruimte van hotel Vogelzang zagen gebeuren. Grote verrassing daarbij: trainer Ernst Happel had

Eddy Treijtel op de reservebank laten plaatsnemen en de stokoude Pieters Graafland (zesendertig jaar!) opgesteld. (29-04)

Gisteren relaxt naar Groningen gereden, maar dat *Under Pressure* uit de speakers kwam toen ik de parkeergarage binnenreed was een omen te noemen. Want wegens corona ging dat zomaar niet: er werd geen kaartje verstrekt, ik moest mijn betaalkaart tegen een lezer houden. Paniekerig portemonnee uit binnenzak gepulkt – door vergeten omstandigheden was daarvan jaren geleden de ritssluiting buiten werking geraakt, dus onder meer het rijbewijs viel naast de stoel waar ook eens maandenlang een verloren gewaand broodje verbleven had. Daar rees de slagboom. Bij de afreis zou het ook zo gaan, dus bij de uitgang alvast op een paar knoppen gedrukt om uit te vinden welke toepasselijk zou zijn: het vertrek verliep daardoor vlekkeloos. Straks naar Leeuwarden en daar een parkeergarage in, ben bang dat ik onderweg geen oog dicht zal doen. (30-04)

In Leeuwarden verstrekte de parkeergarage een ticket en maar goed ook want op vertoon van de achterkant was het bij McDonald's twee Big Macs halen en slechts een daarvan betalen. Ten gevolge van corona duurde de bereiding lang, toen ik voorzien was moest ik ze, om op tijd te zijn, binnen tien minuten wegwerken. De bibliotheek was gesloten, ik zou bij aankomst opbellen. Het nulzesnummer stond op een vel papier dat toen ik met de vingers van de rechterhand toetste uit die van de linker wilde wegwaaien. Krijg nou wat, een onbekend nummer getoetst. Misschien moest de genoteerde 7 een 3 zijn. Zie je wel: er werd opgenomen. Maar niet door de bibliotheekdirecteur. Die kwam na het proberen van het vaste nummer aan de lijn. Volgens hem was het niet een 7 of een 3 maar een 5: mijn handschrift is multi-interpretabel, om het voor de hand liggende woord onleesbaar, dat een negatieve connotatie heeft, te vermijden. (01-05)

Nabij de papierbak had een oudere honduitlater behoefte aan een babbel want er stond nabij een auto geparkeerd waarvan

alle banden lek gestoken waren en op de lak diverse krassen waren aangebracht. Ik sprak het vermoeden uit dat er opzet in het spel was geweest. De man had een meisje en haar moeder bij de auto zien staan: ‘Misschien was het een wraakactie omdat ze de verkering had uitgemaakt’. Ik: ‘Verkering moet je ook niet uitmaken. Dat is vragen om moeilijkheden.’ (02-05)

De overheid is bedreven in het afkondigen van maatregelen waarvan de naleving niet te controleren valt. Zoals: onder de achttien in de supermarkt geen bier mogen kopen. Nou, dan laat je een oudere voor je afrekenen. En nu vanwege corona: geen airco in de leswagen. Ga dat maar eens controleren! Of dubieuze maatregelen zoals het dragen van mondkapjes in de tram, waarbij er nog altijd 20 tot 80 procent besmettingsgevaar schijnt te bestaan. En hoevelen zulke bij elke tramrit een vers mondkapje aanbrengen, zoals aanbevolen wordt? Kreeg zojuist bericht dat het concert van Tom Jones verplaatst is naar juni volgend jaar. Lijkt me niet dat het dan wel zal doorgaan. Eerst moet er een vaccin gevonden worden, daarna heel de wereldbevolking gevaccineerd. En hoelang werkt een vaccin? Een grieprik maar een jaar. (08-05)

Doorvragen! Doorvragen! *Gesprek met de minister-president*, gisteren. Minister-president: Als je geen gezondheidsklachten hebt kun je gewoon naar de kapper gaan. Halloohoo! Wel eens van incubatietijd gehoord, Rutte? Als je besmet geraakt bent met het virus kan het een week duren voordat je klachten krijgt. In de tijd dat je nog geen klachten hebt kun je de besmetting overdragen, ook aan de kapper, en die, zich nog gezond voelend, aan zijn klanten. Maar de interviewer vroeg dus niet door. (09-05)

Als we ons allemaal aan alle voorschriften houden kan de anderhalve meter samenleving binnen een jaar worden afgeschaald naar een een meter veertig samenleving. (11-05)

Geweldige documentaire over Ruth Westheimer alias Dr. Ruth, een reuzin van 1 meter 40, gemaakt ter gelegenheid van haar negentigste verjaardag. Te zien was dat ze zich verbazing-